

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 14. JUNIJA (JUNIO) 1951

No. (Štev.) 24.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Jugoslavija na založni klopi

Pravijo, da je Butalec imel psa, takega, kakršnih je bila velika večina v deželi: brez rodovnika in brez pasme. Pa ga je hotel spremeniti v dobermana; pristrichi uhlja, da bosta stala lepo pokonci in prikrajšati rep, pa bo. Začel je pri repu. Pa se mu je kuža smilil. Kaj je storil? Da ne bi preveč bolelo, mu je odsekal majhen konček repka, rano lepo namazal z arniko in čakal, da se zazdravi... Ko se je rana zacelila, je spet odsekal konček repa, spet namazal in čakal. In tako dalje, dokler repa ni skrajšal na dobermanško dolžino. Ko je ščene trepetalo in cvilo, je Butalec modroval: "Že sedaj živalca toliko trpi, kaj bi bilo šele, če bi ji bil kar cel rep naenkrat odsekal!"

Ta butalska storija mi prihaja na misel, ko berem poročilo, da se je v Belgiji pričel "simboličen" proces proti državam, ki imajo koncentracijska taborišča. V glavnem je šlo za to, da svetu razgalijo strašne razmere v Rusiji, kjer se po izjavi bivšega ruskega polkovnika Vladimirja Andrejeva državljani dele v tri skupine: v one, ki so bili v koncentracijskih taboriščih, v one, ki so sedaj tam in v one, ki še bodo.

Bolj kot Sovjetska Rusija nas zanima Jugoslavija, ki je bila tudi obtožena in obsojena, vendar s pridržkom. Šteli so ji v olajševalno okolnost izjavo, da postopa s kaznjenci po koncentracijskih taboriščih "humano". Mi, ki jo poznamo razmere v Titovih koncentracijskih taboriščih bolje, kot pa simbolično sodišče v Belgiji, vemo dobro, kakšno je to humano postopanje. Mnogo jih je med nami, ki so na lastni koži občutili knuto Titovih biričev, poleg tega pa imamo cele kupe izjav, podprtih z vsimi potrebnimi dokazi, ki razgaljajo do dna neznosne razmere v teh Titovih mučilnicah.

Po izjavi oseb, ki razmere poznajo, je šlo skozi Titova taborišča v dobi "svobode" že okrog 6 milijonov ljudi. Sam šef UDBE, Ranković, čigar naloga je krotiti 90 odstotkov nezadovoljnih državljanov, je nedavno na zborovanju komunistične stranke grajal pretirano vneto podrejenih organov, ki pošiljajo v kazenska taborišča ljudi ne oziraje se na zakonske predpise... Poleg protikomunističnih nejevercev, so po sporu s Stalinom začeli polniti kazenska taborišča tudi komunistični krivoverci, ki imajo raje Stalina nego Tita.

Vse te grešnike hočejo Titovci "prevzgojiti" to se pravi narediti in njih pohlevne in ubogljive podložnike. Težko delo od zore do pozne noči, nezadostna prehrana, ušiva obleka, nehigijenske stanovanjske razmere, krute kazni za najmanjši prestop, poniževalno ravnanje, vse to privede marsikoga do tega, da prizna zmoto in da skesan obljubi popolno pokorščino Titu in njegovemu režimu. Če najde milost v očeh vladajočih, ga spuste domov, z grožnjo, da se bo povrnil takoj, če se bo znova pregrešil. Tako "humano" postopanje je po uradnem poročilu CK KPJ poboljšalo že 3718 članov kominforma od 8403, ki so bili poslani na prisilno delo. Le 70 jih je padlo v stare grehe nazaj.

Oni interniranci pa, — še več tisoč pa je takih, ki sovražijo komunizem in so zato v ječah in taboriščih — ki jim narodni ponos in vest ne pustita, da bi klonili laži in zločinu, so prepuščeni "humanemu" postopanju po zgledu Butalca, ki je psu sekal rep. Rafinirano telesno in duševno mučenje polagona izpodjeda življenske sile nesrečneža, dokler slednjič ne podleže ali pa se telesno in duševno strt vrne na dom umret. Teh žrtev je na tisoče in padajo še vedno nove. Kakšna ironija! Ker Titovi trinogi ne razmesarijo svoje žrtve kot prvi dan, kot so delali skraja, ampak jo puste počasi umirati, se pred svetom hvalijo, da so humani: človečanski.

Gori imenovano simbolično sodišče in cel zahodni svet se trudom trudi, da bi Titov komunizem pokazali svetu v lepi luči. Zaman se trudijo Tito, Karđelj, Djilas, Ranković in Kidrič, da bi naivnejšem dopovedali, da so pravi ko-

Mirovna pogodba za Japonsko

Posebni odposlanec predsednika Trumana Foster Dulles se mudi te dni v Evropi. Bil je v Londonu in od tam se je podal v Pariz. Pri angleški in pri francoski vladi je hotel doseči, da bi obeh velesili pristali na podpis posebne mirovne pogodbe z Japonsko. To pogodbo bi z Japonsko podpisale ameriška, francoska in angleška vlada, ostali bi pa ob strani Kitajska in pa sovjetska Rusija. Tako bi se prekinila tista pot, ki je bila za sklepanje mirovnih pogodb z Nemčijo in njenimi zavezniki nakazana v Potsdamu, ko je bilo rečeno, da naj besedilo pogodb pripravljajo konference štirih zunanjih ministrov. Na teh sestankih štirih, to je USA, Rusije, Anglije in Francije, bi imel sovjetski zastopnik pravico veta. V Evropi je Rusija tako sicer dopustila sklenitev mirovne pogodbe z Italijo in nemškimi zavezniki v Evropi, odloženo pa je bilo sklepanje mirovne pogodbe z Nemčijo in pa Japonsko. V Nemčiji — in v Avstriji — so sovjeti v stiku z zahodnimi zavezniki pri skupni okupaciji, zato pot za posebno pogodbo z Nemčijo ni tako lahka, kakor je to na Japonskem, ker sovjetske okupacijske vojske na ozemlju Japonske ni in so sovjetske čete zasedle le tisto, kar so ob sklepu sovražnosti 1. 1945 mogle zasesti. Na Japonskem so ameriške čete izključile gospodar dežele.

Ko je ameriška vlada začela s pripravami za sklenitev posebne mirovne pogodbe z Japonsko, položaj ni bil tako lahek, kakor bi to v začetku kazalo. Sovjeti so že začeli s sovražnostmi na Koreji, toda v Pacifiku je še mnogo držav, ki se boje obnovitve moči in trgovine Japonske. Avstralija, Nova Zelandija, Filipini in pa Francija s svojimi posesti ob južnem delu Kitajske so bile vse zaskrbljene, kako bodo Amerikanci pospešili vrnitev Japonske v vrsto vodilnih sil na Pacifiku. Kakor bo obnovljena Japonska mogla postati važna vojaška sila v zavezništvu proti sovjetom in kom. Kitajski, tako bi mogoče postali za vse v Pacifiku nevarno, ako se oblasti v obnovljeni Japonski spet polaste tiste skupine, ki so pred drugo svetovno vojno krenile na pot imperializma in premoči v Pacifiku.

Ko je Foster Dulles začel pripravljati v razgovorih z japonskimi zastopniki pogodbo v Tokiu, je dosegel, da so japonski voditelji pristali na to, da bo ameriška oborožena sila ostala na japon-

skih otokih, dokler ne bo Japonska varna pred vdorom iz Azije. Ko je bilo dano poročilo Japonski, je odhitel Dulles v Avstralijo in v Novo Zelandijo, kjer je pomiril tamošnji vladi z obljubo, da bo ob podpisu pogodbe z Japonsko sklenjena posebna poročstvena pogodba — pacifiški pakt —, ki bo pod vodstvom USA zavaroval vse njene članice pred napadalnostjo katere koli sile v Pacifiku. V Pacifiku se obljublja velika oborožena zaveza, pri kateri pa dve veliki svetovni sili: Anglija in Francija, ne bosta več članici.

V Londonu je ta ameriška poteza samo še povečala razburjenost tistih, ki povsod vidijo, kako prevzemajo vodstvo sveta Združene države Severne Amerike. To ameriško premoč so dolgo upali odstraniti s kakršnim koli dogovorom, ki bi prinesel konec sovražnostim na Koreji in s pripustitvijo kom. Kitajske v Organizacijo združenih narodov. Toda sovjetska taktika na predkonferencah v Parizu in pa popolna nejasnost o tem kako se bo zaključilo sovjetsko kovanje na Koreji, so privedli večino zastopnikov delavske vlade do prepričanja, da Sovjetska zveza in pa kom. Kitajska še dolgo ne bosta resna partnerja pri mednarodnih konferencah za sklenitev dveh najvažnejših pogodb: mirovna pogodba z Nemčijo in pa Japonsko. Da bi dokazali Angliji in Franciji, da sovjeti nočejo resnih razgovorov, so v Moskvo še poslali predlog, da bodi prihodnja konferenca štirih zunanjih ministrov v Washingtonu dne 24. julija; sovjeti so odgovorili, da predlog sprejemajo, toda postavili toliko predpogojev, da so s temi predpogoji možnost konference razbi-

li. V Londonu in v Parizu je sedaj Foster Dulles dosegel pristanek angleške in francoske vlade na bližnji sklenitev pogodbe z Japonsko. Besedilo pogodbe je ameriška vlada že izdelala in glavne japonske stranke so na pogodbo tudi že pristale. Glavno bistvo nove pogodbe pa bo, da je omogočena v Pacifiku sklenitev velike zavezniške skupine proti komunistom, kakor obstoja enaka že v Evropi in na zahodu in ki je povezana v skupnost Atlantske obrambne zaveze. V obeh pogodbah, v evropski in pacifiški, pa so vojaški vidiki na prvem mestu, v obeh je glavna skrb, kako organizirati vojaško moč, ki naj ustavi naval komunizma.

James Burnham: The coming defeat of communism

Je naslov zanimivi knjigi, ki je izšla v lani in ki je predstavljena tudi v kasetlansko pri "EMECÉ Editores S. A." v Buenos Aires-u z naslovom "La inevitable derrota del comunismo" (Neizogiben zlom komunizma). Dnevnik "El Pueblo" piše o knjigi: "Dolga potovanja in natančna poizvedovanja, podvržena strogi znanstveni metodi modernega filozofa, tvorijo snov dogodkov, s katerimi pisatelj utemeljuje svojo trditev oz. tezo, da je mogoče zlomiti komunizem brez tretje svetovne vojne."

Potem, ko je pisatelj izčrpno razčlenil problem, ki ga je zastavil svetu sedanjim komunizem in nato pokazal na napake v teoriji, katero vzdržuje internacionalni ruski režim, načne s prodorno bistrovostjo načrt, kako bi bilo treba zastaviti delovanje, da se zaustavi napredovanje mednarodnega komunističnega prestiža in napredujočega razvoja, kar se tiče osvajanja ozemelj in okolij. Knjigo zaključuje s posebnim poglavjem, v katerem posveti vso skrb organizaciji antikomunistične akcije, katere končni uspeh bi bil popoln zlom

munisti. Mi, ki komunizem bolje poznamo, vemo, da za presojo tega zla ni olajševalnih okoliščin, ker komunizem je zlo v svojem bistvu. Lahko menja svojo taktiko, svojo propagando, bistva pa ne. Zato med nami in njim ni nobene poti, ki bi nas mogla združiti.

tega režima, ne da bi nujno izbruhnila tretja svetovna vojna."

Knjiga se deli v 4 dele: V 1. delu "pretres", obravnava splošne vtise, preizkušnje iz katastrofalno napačnega vidika; napake ameriške zunanje politike; da je treba končati s tradicionalno diplomacijo in kaj je mogoče pričakovati od Evrope.

V 2. delu, "razčlemba", obravnava pisatelj kakšna je moderna vojna; kako jo vodijo komunisti kakšni so vojni načrti ZD in kje je ranljiv komunistični imperij.

V 3. delu, "načrt", pravi da je treba preiti v ofenzivo; kako bi bilo s paktom s Sovjetijo; vporabiti je treba vsa sredstva, zlasti propagando in delavska gibanja, ker to so najuspešnejša sredstva. Je pa treba nekaj žrtvovati za ta gibanja, kakor to dela SZ in ne kakor ZD. Gojiti kar najtesnejše prijateljske zveze s svobodnimi državami; poudarja velik pomen beguncev, ki so prestali vse grozote rdečega pekla na lastni koži. Velik pomen polaga na odporna gibanja.

V 4. in zadnjem delu, "organizacija", pa obdeluje vodstvo te politično subverzivne vojne, in sklene z odstavkom, da je zlom komunizma neizogiben, kakor je neizogibna naša zmaga, ako se odločimo za boj brez nehanja, za boj do konca, do zmage. "In bodočnost, ki je sedaj gospodarica, bo jutri naša sužnja".

v.in.

Actos en memoria del general Belgrano, creador de la insignia patria

El Instituto Belgraniano ha organizado varios actos con que en este año la Argentina recordará el 131er aniversario de la muerte del gran luchador de la Independencia argentina y creador de la insignia patria General MANUEL BELGRANO.

El lunes 18, a las 18, realizará en el Círculo de Aeronáutica un acto académico de pública recordación del general Belgrano. En esta ocasión teniente coronel dr. Armando M. Vega Herrera pronunciará una conferencia "BELGRANO, ARQUETIPO DE ETICA Y MAGNIFICENCIA".

El miércoles 20 — día de la muerte del general Belgrano — a las 16.30 efectuará un acto público ante el mausoleo del creador de la bandera en el atrio de Santo Domingo, donde formarán tropas militares y la Escuela Nacional de Náutica Manuel Belgrano. Ejecutado el Himno Nacional y rezado un responso por el prior del convento, se colocarán las ofrendas florales de las instituciones militares, de la citada escuela y del Instituto Belgraniano. A continuación, D. Juan R. Silveyra y un jefe militar, pronunciarán sendas oraciones. Finalmente, arriada la bandera, las tropas desfilarán ante el mausoleo, tributando honores al vencedor de Tucumán y Salta.

Mediante una resolución el Ministro de Ejército ha dispuesto que el día 20 de este mes se realice también el juramento a la bandera por los soldados conscriptos de la clase 1930 pertenecientes a los Ministerios de defensa Nacional y Ejército.

Prireditve v spomin generala Belgrana, ustvaritelja narodne zastave

Belgranov Institut je pripravil vrsto prireditve, s katerimi se bo Argentina to leto spominjala 131. obletnice smrti velikega borca za argentinsko neodvisnost in ustvaritelja argentinske narodne zastave generala MANUELA BELGRANA.

V ponedeljek, 18. t. m., bo ob 18. uri v Aeronautičnem krožku slavnostna akademija v spomin generala Belgrana. Ob tej priliki bo imel slavnostni govor polkovnik dr. Armando M. Vega Herrera ter bo v njem prikazal visoke etične vrline, ki so odlikovale generala Belgrana v vsej njegovi veličini.

V sredo, 20. t. m., to je na dan smrti generala Manuela Belgrana, bo ob pol petih popoldne javna prireditev pred mavzolejem ustvaritelja narodne zastave v atriju Santo Domingo. Častno četo bodo postavile vojaške enote in gojenci letalske šole Manuel Belgrano. Po narodni himni bodo predstavniki vojaških enot položili vence na grob velikega rodoljuba in zmagovalca v bitkah pri Tucumánu in Salti, nakar bodo oddelki vojske z mimohodom pred Belgranovim mavzolejem počastili njegov spomin.

Po odredbi ministra za vojsko bo 20. junija tudi zaprisega na zastavo vseh vojaških obveznikov letnika 1930, ki so nedavno nastopili odsluženje svojega vojaškega roka.

Komunisti na Koreji doživljajo nove poraze

Na Koreji so se srditi boji na nož vzdolž osnovnice "jeklenega trikotnika" ki so ga komunisti zgradili na področju Chorvon, Kumhwa in Pyonyang, nadaljevali ves pretekli teden, dokler se Amerikancem ni posrečilo prebiti strnjene rdeče fronte in zavzeti obe najvaž-

nejši oporišči tega trikotnika Chorvon in Komhwo. S padcem obeh trdnjav so se komunisti pričeli znova umikati proti severu ter jim ameriški oddelki trdo slede. Ameriške čete so se tako pomaknile na vsej fronti že nad 50 km. severno od 38. vzporednika ter se bližajo središču severne Koreje.

Pretekli petek je nenadoma priletel v Tokio general Marshall, kjer je imel z gen. Ridgwayem daljšo konferenco, nakar je odletel na hiter pregled na korejsko bojišče in se vrnil v Tokio. Še isti dan zvečer je Marshall odletel nazaj proti Washingtonu. Konferenca z Marshallom so se udeležili vsi poveljniki narodov, ki se bore na Koreji. Marshall je po konferenci izjavil, da "38. vzporednik sedaj ni več drugega, kakor navadna besedna igra" in da je vprašanje premirja na Koreji odvisno le od Maočetunga ali Čuenlaja. Poudaril je tudi, da njegov obisk na Koreji nima političnega, pač pa "izrecno vojaški značaj".

V ameriški državi Indiana je v soboto ameriško letalstvo doživelo v zadnjem, času največjo nesrečo. Na vojaških letalskih vajah, pri katerih je sodelovalo več deset retroaktivnih lovcev, je iznenada zgrmelo na tla 8 lovcev ter je pri tem izgubilo življenje več letalcev. Vojaške oblasti so pričele s strogo preiskavo in menijo, da je vzrok nesreči sabotaža.

Predsednik ameriške atomske komisije je izjavil, da je USA napredovala že silno daleč na tem področju, njegovo izjavo pa je spopolnil Acheson, ki je objavil, da bo USA v kratkem že imela podmornice na atomski pogon, prav tako pa tudi letala na atomsko energijo, ki ne bodo potrebovala nobenih vmesnih postajališč za polet okoli sveta. Hidrogenska bomba bo tudi v najkrajšem času izgotovljena. Acheson je tudi poudaril, da je "USA že pripravljena na vojno, če jo ZSSR hoče".

Ameriško letalstvo bo v kratkem postavilo v severnem Atlantiku plavajoča pomorska oporišča.

Mi vsi: Estonci, Letonci, Litvanci, Poljaki, Čehoslovaki, Madžari, Rumuni, Bolgari, Jugoslovani, Srbi, Hrvati, Slovenci in Albanci, smo neizmerno zadovoljni, da smo združeni in da moremo danes udarcom dokazati našo složnost.

Naj se moje današnje besede slišijo kot izraz hrepenenja milijonov zaslužjenih ljudi za železnim zatorom. Naši zaslužjeni narodni molče. Pod udarcem tirana so onemeli. Toda oni bi vam radi poslali izraze svoje hvalečnosti in dokaze svoje neporušljive vere. Kajti neomajna je njihova vera v odločnost ameriškega ljudstva, da se uveljavi svoboda po vsem svetu, da se torej obnovi svoboda tudi med danes zaslužjenimi narodi za železnim zatorom.

(Iz govora Msgr. Bela Varge, biv. predsednika madž. parlamenta v Philadelphiji 11.2.51.)

Naročajte in širite SVOBODNO SLOVENIJO

SPOMINJALI SMO SE JIH...

Vsako leto se svobodni protikomunistični Slovenci tako v Argentini, kakor drugod po svetu spominjajo slovenskih protikomunističnih žrtev, ki so za rešitev Slovenije darovale svoja življenja. Tako smo tudi letos obhajali spomin nanje v Buenos Aires in njegovi okolici, prav tako pa tudi po drugih sredstvih, kjer smo Slovenci v Argentini naseljeni.

V nedeljo, 10. junija, so se Slovenci pobožno spominjali dopoldne pri skupnih mašah v Velikem Buenos Airesu žrtev komunistične revolucije, največ pa se jih je zbralo pri slovenski maši na Belgrano, kjer je imel g. Orehar s prižnice lep spominski nagovor, v katerem je poudarjal, da s "svetim spoštovanjem in polni hvaležnosti obhajamo spomin velike zgodovinske žrtve, ki so jo darovali vsi tisti, kateri so v zadnjih letih umrli za vero in dom. Ne smemo biti strti, pa tudi ne obupani, pač pa dostojanstveno ponosni, da smo bili tudi mi Slovenci vredni toliko doprinesiti za rešitev človeštva. Melili bomo danes za pokoj njihovih duš, ki so se od nas poslovile ter za tolažbo tistih, ki so med nami ostali". Posebej se je g. Orehar dotaknil našega življenja in delovanja v emigraciji z ozirom na pomen žrtev naših padlih, ko je poudarjal: "Naj nam bo spomin nanje vedno svet, naj njih žrtev nikdar ne zlorabimo v svojo osebnost korist ter njih dejanj ne vzemimo kot priliko za prazne slavospeve, temveč kot vodilo našega življenja. Naučimo se ob njih živeti, živeti ne le zase, temveč tudi za druge. Zavedajmo se, da so oni trpeli tudi za nas vse, a da moramo s to žrtvijo mi sami sodelovati in to, kar so oni z nami verovali, mi sedaj živeti. Nikogar ne bo rešila beseda; mi smo se borili, temveč naše življenje, ki naj bi bilo te borbe vredno! To življenje moramo pa mi danes živeti v svet spomin njihove smrti!"

Kakor dopoldne na spominsko sveto opravilo, tako so tudi popoldne Slovenci prihiteli v polnem številu kljub slabemu vremenu v veliko dvorano na Rio Bamba in jo napolnili do kraja, kjer je Društvo Slovencev priredilo spominsko počastitev padlih vaških stražarjev, legijonarjev, četnikov, domobrancev in vseh žrtev komunistične revolucije v Sloveniji.

Proslavo je pričel g. Marjan Marolt z globokim in učinkovitim govorom, v katerem je v jedrnatih stavkih preletel vsa strašna leta okupacije in komunističnega divjanja na slovenskih tleh in se spomnil javnih delavcev, ki so "jih od 4. decembra 1941 do 12. oktobra 1942 streljali vpričo zasedbenih oblasti iz zasede po ljubljanskih ulicah", omenil okupatorjeva gladovna taborišča, kamor jih je zlobna komunistična drhal ovajala okupatorju, omenil naše fante in može, ki so "vzeli orožje v roke, legijonarji, vaški stražarji, četniki da varjejo dom in rod" in ki so "zapisali tiste strani naše zgodovine, kjer se berejo imena Grčarice, Turjak, Jelendol. In že je zrastle nova vojska, slovenski domobranci, nepremagljivi, nikoli premagani. Vsaka njihova žrtev je bila stokrat poplačana z zmago, dokler... Še ni bilo dovolj krvi. Komunistem je terjal vedno novih žrtev. Kogar koli je dosegel, ki mu je bil neljub, je postavil pred rablje. Moril je duhovnike in voditelje naroda, vojake, može uma in peresa. Vsi ti so dali za domovino vse, od nje zase ničesar zahtevali. Njihova žrtev pa od nas terja molitev zanje; spoštova-

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Zasliševalna komisija je končala z zasliševanjem Achesona, katerega izjave so bile v glavnem naslednje: USA skuša omejiti korejsko vojno. Koreje ne bo pustila komunizmu; tudi z uporabo veta bo nastopila proti vrnitvi Formoze rdeči Kitajski. Rdeče Kitajske ne bo priznala; nadaljevala bo borbo proti komunizmu po vsem svetu; Hongkonga ne bo pustila Kitajcem; hoče skleniti čim prej mir z Japonsko. V ponedeljek je prišel na vrsto gen. Wedemeyer, ki je dejal, da bi USA morala istočasno prekiniti diplomatske odnose z ZSSR in vsemi njenimi sateliti, da s korejsko vojno ne bo prišla nikamor, da mora USA do kraja mobilizirati in da je centrala, ki vodi korejsko vojno, v Moskvi in ne na Kitajskem.

Ameriško zun. ministrstvo je objavilo, da je Rooseveltovo pismo, v katerem piše Stalinu l. 1943, da naj si USA in ZSSR razdelita svet na svoje vplivne cone, in ki ga je objavil "American Journal", za njim pa pariški "Figaro", ponarejeno. V zvezi s tem je tudi zanimiva izjava bivšega Rooseveltovega osebnega zdravnika McIntire-a, ki je objavil, da je bil Roosevelt "popolnoma zdrav, zlasti umsko", ko je prisostvoval konferenci v Teheranu in na Jalti.

Ameriška vremenoslovska znanost je že toliko napredovala, da bodo v USA v nekaj letih po volji povzročali dež ali lepo vreme, je izjavil strokovnjak Vannever Bush.

ANGLIJA: Angl. in amer. voj. predstavniki so se domenili, kdo bo Eisenhowerjev načrtonestni poveljnik za južni bok obrambne linije Atlantske zveze — Italija in Sredozemlje; kakor javljajo angl. listi, naj bi bil komandant amer. adm. Robert Carney na jugu, na severu pa adm. Patrick Brind.

Norveški kralj Haakon je prispel na daljši obisk v London. Pri sprejemu zaradi obolenosti ni bil navzoč angl. kralj Jurij VI, o katerem zadnje dni listi širijo vesti, da bo predčasno odstopil v korist svoje hčere Elizabete, češ da zaradi stalnega obolenja noge in krvnega sistema ne more vzdržati kralj. napov.

Zun. min. Morrison je v ponedeljek v parlamentu potrdil novico o pobegu dveh visokih dipl. uradnikov angl. zun. min., od katerih je bil prvi Mac Lean šeš oddelka za USA v angl. zun. min., drugi pa, Burgess je bil doslej na važnih postojankah izven domovine, tako tudi

nje njihove žrtve; nadaljevanje njihove borbe za svobodo naroda; dvig kulturne časti slovenskega naroda, ki so jo komunisti tako umazali!" Zaključil je govor s pozivom: "Zato pa, slovenski narod, spoštuj spomin svojih mrtvih junakov, da boš dolgo živel in da ti bo spet dobro na zemlji!"

Govoru je sledila pravljica igrata "Vstajenje kralja Matjaža", katero je spisal in režiral g. Nikolaj Jeločnik. Igralci IDNAVE so se vživeli v svoje vloge ter jo je vsak podal po svojih najboljših močeh.

Odlično se je izkazal g. Mazi kot scenograf. Zlasti zadnja slika pod goro Peco je bila izredno učinkovita. Pevski zbor "Gallus" je s svojim sodelovanjem potrdil svoj znani sloves pod vodstvom g. dr. Julija Savellija, prav tako pa tudi tereet sester Finkovih.

v Kairu; sedaj jih po vsej zah. Evropi in tudi za železno zaveso išče preko 1600 detektivov.

Angleški znanstveniki bodo v teku prihodnjih 12 mesecev preizkusili na omer. preizkusnem področju v Angliji izdelano atomsko bombico.

V Londonu so te dni prvič slišali od dajaje tajne radijske postaje na ruskih tleh, ki je v ruskem in ukrajinskem jeziku pričela propagandno akcijo proti sovj. režimu, pozivajoč prebivalstvo na boj proti kom. komisarjem in KPjev-cem.

FRANCIJA: General de Gaulle se je v svojem volilnem govoru odločno zavzel za postavitev močne francoske narodne vojske, ki bo ostalim zaveznikom resnično enakovreden partner. De Gaulle, ki sicer osebnost ne kandidira za poslanca, je svoj govor zaključil s simboličnim prikazom sovpadanja obletnice njegovega prvega oklica na Francoze na boj za svobodo 18. junija 1940. leta z dnem proglatitve rezultatov nedeljskih volitev dne 18. junija 1951.

Radikalna stranka je izdala poziv članom, da ne smejo istočasno biti tudi člani de Gaullova gibanja. Preizkušeni parlamentarec in politik Herriot, ki je nedavno odložil predsedstvo stranke, je vodstvo ponovno prevzel.

Francoske kolonialne čete so te dni vkorakale brez boja v neodvisno ozemlje Fat Diema v Indokini, kjer je imel vrhovno oblast nad 2 milijonoma prebivalcev kat. škof. msgr. Le-Huu-Ju, ki se je pred dvema letoma ob prvem poskusu Hočiminhovih komunistov zavzeti to ozemlje, tej nameri uprl z vojsko, ki jo je sam iz svojih 'državljanov' sestavil, jo vodil in tudi skrbel za njeno premo.

NEMČIJA: Za novega berlinskega škofa je bil imenovan msgr. Viljem Westkamm, dosedaj paderbornski pomožni škof.

V neznani smeri sta se izgubila iz amer. zone Nemčije dva lovca na raketen pogon.

7 vojnih zločincev, ki so preko štiri leta čakali na izvršitev nad njimi izrečene smrtni kazni, so v noči od 6. na 7. junija obesili.

Kanceler Adenauer naj bi po Schumacherjevem nasvetu zahteval od zav., prav tako pa tudi od Sovjetov, takojšnjo izvedbo svobodnih volitev pod UNO ali pa zav. kontrolo, kajti takšne volitve so prvi korak k resnični enotnosti in samostojnosti Nemčije. Glede nevtralnosti Nemčije v ev. bodočem sporu, o kateri zadnje čase mnogo pišejo, je Schumacher dejal, da je neizvedljiva, dokler v vzhodni zoni obstajajo tolikšne policijske sile; Adenauer pa je mnenja, da nevtralnost Nemčije pomeni njeno preprstitev ZSSR, zato pa je na pram ZSSR treba voditi politiko odločnosti.

Ameriške zavezniške oblasti so se odločile za nakupovanje 75% potrebne količine mesa za prehrano svoje vojske v Evropi sami. Tako sedaj dobavlja svinjsko meso am. vojski Poljska, naročilo za dobavo tega mesa je pa dobila že tudi Madžarska.

Bavarska želi imeti samost. zastopnika v Vatikanu.

Od zneska 2.5 milijonov nemških mark, ki jih je IRO nakazala nemški vladi za "eligible" begunce, morejo dobiti posojilo posamezniki tudi do 5.000 mark, če lahko dokažejo možnost pričetja samostojne obrti odn. zaslužka sploh. Prvih 5 let bodo posojilo obrestovali po 2.5%, vsako naslednje leto pa 5%. Denarne posle vodi poseben urad IRO pri Begunski banki v Bonnu.

Parlament je sprejel zak. osnutek o pravicah sodoščanja delavcev v jeklarskih in rudniških podjetjih v Porurju. Nemško delavstvo je s tem doseglo eno največjih zmag, hud udarec pa je bil prizadejan domačemu in tujemu kapitalu, ki je že začel groziti z bojkotiranjem.

Kardinal James Mac Guigan je v nekem članku zapisal, da ima s sedežem v Ženevi. Predsednik komisije je Amerikanec Norris, sodelujejo pa člani desetih držav, med njimi Argentina, Brazilija, Kanada, USA in druge.

VATIKAN: Kardinal James Mac Guigan je v nekem članku zapisal, da ima MacArthur popolnoma prav, ko trdi, da zahod ne more mirno gledati na kom. prodiranje na vzhodu, kajti sleherni 'iskanje kakršnega koli sporazuma s komunizmom predstavlja samomor'. Kardinal pravi, da je edini način, kako sredi zahoda zmagati nad komunizmom, ta, da spet, obnovo v našem življenju

spoštovanje duhovnih vrednot, ljubezen do svobode in spoštovanje vzvišenosti človeške osebe. Istočasno je bilo objavljeno, da bo zgodovina pokazala po vsej verjetnosti, da si je MacArthur s svojim zadržanjem na Koreji stekel velikih zaslug, da pa je predsednik Truman imel prav, ko ga je odstavil, kajti s tem korakom je ponovno odprl vrata k razgovoru za mirno ureditev sveta. "Trumanov ukrep — odstavitev MacArthurja — je bil poskus, odstraniti oviro — ako je sploh možno govoriti o oviri — v svrhu vodenja razgovora o miru," pravi Osservatore Romano.

AVSTRIJA: Zun. min. dr. Gruber je povabljen na obisk v London.

Tajni sestanek kominformistov na Dunaju. Dne 22. marca so na Dunaju tajno zborovali kominformisti iz Češkoslovaške, Madžarske, Albanije, Italije in Avstrije. Vabila na sestanek je razposlala avstrijska komunistična stranka. Iz Moskve je prišel na sestanek Vselovod Nikvodin. Avstrijski komunisti smatrajo, da so na sestanku razpravljali o krizi in čistkah v komunističnih strankah držav, ki so bile zastopane (Češkoslovaška — Clementis, Italija — Magnani in Cuccchi, Albanija — Enver Hodža). Na sestanku so sklenili, da bodo iz avstrijske komunistične stranke izključili dr. Fischerja in dr. Altmana, ki se ne strinjata s politiko, ki jo dikтира Moskva. V okviru politbiroja KPA je bil organiziran poseben komite za čistke.

Te dni so ameriške vojaške oblasti so s silo vrnile v sovjetsko zono sovjetsko repatriacijsko komisijo v Salzburgu, ki je od leta 1949 do 1950 spravila domov samo 26 sovj. državljanov.

ITALIJA: Pri nedeljskih občinskih volitvah je vladna koalicija znova zmagala nad komunisti in Nennijevimi socialisti. Komunisti so med drugim izgubili občini v Florenci in Turinu.

PERZIJA: Vlada je prevzela petrolejske naprave Anglo Iranian Oil Co.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: Kardelj je zun. politični komisiji v parlamentu izjavil, da upa FLRJ dobiti v najkrajšem času za obrambo potrebno orožje pri zah. zaveznikih in da je v tej zadevi že v USA gen. polk. Koča Popovič.

V Nišu so bili zaradi špijonaže v korist Bolgarije obsojeni številni državljani FLRJ na daljše zaporne kazni.

Polkovnik Radko Polič, šef jug. voj. delegacije v Zah. Nemčiji, je najavil ustanovitev Gospodarskega zastopstva Nemčije v FLRJ.

Julij Droz, biv. tajnik II. internacionale in sed. glavni tajnik švicarske soc. stranke, je bil na obisku pri Titu. Njegov obisk spravljajo nekateri listi v zvezi s Titovo namero, da bi se s svojo kom. stranko približal zahodnim socialistom. Krto osnovo za tako trditev navedajo odstavek iz zadnjega Kardeljevega govora dne 10. marca, češ, "za delavsko gibanje na vsem svetu obstoja iz trenutne krize samo en izhod, ki je v skupnem boju vseh socialističnih sil, ne upoštevajoč pri tem poedina notranjopolitična nesoglasja".

V Beogradu so zaprli pomočnika zveznega fin. ministra Vaso Srzentiča, ki je bil poprej pom. min. za zunanjo trgovino ter je v imenu Titove vlade potoval večkrat v zahodnoevropske države radi sklepanja novih trgovinskih pogodb. V zvezi z njegovo aretacijo se slišijo glasovi, da je izdal važne dokumente, ki se nanašajo na razne gospodarske dogovore Titove vlade z zahodnoevropskimi državami.

Zaradi deževja v preteklem tednu sta prestopili begrove Sava in Drava in povzročili velike poplave zlasti v Slavoniji. Poplave so napravile ogromno škodo pšenici in koruzi.

BOLGARIJA: Vlada je izgnala Titovega voj. atašeja, češ, da je bil glavni krivec sabotaže v neki tovarni poleg Sofije, ki je zahtevala 11 smrtnih žrtev.

MADŽARSKA: Nepričakovano je umrl starosta madž. komunistov Bela Szanto, ki je bil šele pred nedavnim poslan iz Moskve, da na Madžarskem izvede čistko.

Kom. madž. vlada je zaprla škofa v Kalocseju, Vaou in Gnanadu. Nadškof iz Kalocseja je bil od Mindszentyjeve aretacije dalje formalno primas Ogrske.

ČEŠKO-SLOVAŠKA: Kom. vlada je nadškofa kardinala Berana poslala v koncentracijski samostan blizu avstrijske meje.

ARGENTINA

Petletnico vlade grala Perona sta proslavili tudi obe zakonodajni zborci. Tako v senatu, kakor tudi v posl. zbornici se posamezni govorniki omenjali vse pridobitve Argentine pod Peronovo vlado.

Predsednik gral. Peron je v svojem zadnjem govoru poljedelcem napovedal nove cene za pridelek žitaric v žetvi 50—51. Odkupne cene so naslednje: žito \$ 34, laneno seme \$ 50, koruza \$ 30 in seme od sončnic \$ 34.

Dr. Hipolito J. Paz, argent. zun. minister, je v imenu argentinske vlade odločno zavrnil zadnjo noto britanske vlade glede postavljanja argent. postojank na področju Argentinske Antartide. V notji argent. vlada poudarja neutemeljenost te protestne note, ker Argentini za postopanje na svojem področju ni treba polagati računov tujim vladam, ki za svoje zadržanje v tem predelu nimajo nobenih zakonskih osnov in pravic.

Vlada je pomilostila 154 žel. delavcev, ki so bili zapleteni v zadnjo žel. stavko.

Argentinska delegacija je na 38. Mednarodni konferenci za delo v Ženevi predložila spomenico o pravicah delavcev in starostnikov.

Argentina se bo udeležila 4. gospodarske konference za latinsko Ameriko v Meksiko Argent. delegacija bo vodil veleposlanik dr. Oscar Eduardo Hasperne Becerra.

Železniški promet med Argentino in Čilom je bil prejšnji teden dva dni prekinjen radi velikih snežnih zameotov v Andih.

V Bs. Airesu je bilo prejšnji teden precej hladno. Najnižja temperatura je bila 2 stop. nad ničlo, kar je za sed. jesenski čas precej. Naslednje dni se je pa zopet dvignila in je dosegla kar 26°.

V Bs. Aires je prispela nemška gospodarska delegacija. S predstavniki vlade se bodo dogovarjali radi sklenitve nove trgov. pogodbe med Argentino in zahodnonemško republiko in glede določitve novega plačilnega sistema med obema državama.

Sanitetno ravnateljsko prest. občine s posebnimi avtomobili v jutranjih urah razkužuje z dimom DDT buenosaireske ulice ter tako pobija komarje in ostali nadležni mrčes.

"Vsi delavci v republiki bodo deležni koristi socialne pravičnosti," je dejal predsednik gral Peron večji skupini delavcev iz province Tucuman, Salta in Jujuy. Vsem delavcem v sladkorni industriji je zvišal tudi plače za 40%.

Pred poslansko zbornico je zak. predlog, po katerem bo Narodna banka lahko izdala tudi bankovce po 5 in 10 tisoč pesov.

Min. za trgovino in industrijo je odredil zvišanje proizvodnje gorilnega špirta za 60%.

Buenos Aires je v ponedeljek, 11. junija, slavil 371 obletnico svoje druge ustanovitve.

Argentini je zunanja trgovina v mesecu februarju t. l. dala prebitek 87.2 milijonov Pesov. V tem mesecu je Argentina izvozila 514.3 tisoč ton raznega blaga v vrednosti 549.9 milijonov pesov, uvozila pa 748.1 tisoč ton blaga za 487.7 milijonov pesov.

Vlada je predložila narodnemu kongresu v odobritev predlog zakona o spremembah in dop. zakona o notarjih.

V Buenos Airesu je bilo 1945 21 linij za kolektive, ki so tega leta prepeljali 156 milijonov in pol potnikov; Leta 1949. je bilo že 33 linij, ki so skupno prevozile 180 mil. in pol potnikov. Omnibusnih linij je bilo pred šestimi leti 54, sedaj jih je 37, ki so prepeljele 406 mil. potnikov (leta 1945 samo 49 milijonov). Microomnibusi so prepeljali 1945. leta 294 mil., 1949. pa 399 mil.; podzemlj. tramvaj pred šestimi leti 658 mil. potnikov, leta 1949 pa 655 mil. potnikov. Nova županova odredba po kateri smejo vsi privatniki, ki imajo odgovarjajoča vozila, zaprositi za dovoljenje prevažanja potnikov, in odredba, po kateri bo Mestna občina prodala zastarele avtomobile zasebnikom, da jih preuredi za promet, bo zato veliko pripomogla pri odstranitvah težav prevažanja prebivalstva.

NAROČNIKOM SVOBODNE SLOVENIJE V ARGENTINI

Svobodna Slovenija kot političnoinformativni list izhaja v Argentini redno že od leta 1948. Tega leta je bila še polmesečnik, v letu 1949 je pa postala tednik in kot tednik izhaja naprej, od lanskega leta tudi na velikem formatu. Redno izdajanje lista so omogočili ti isti naročniki "Svobodne Slovenije", ki so v redu plačevali naročnino in dobrotniki, ki so poleg naročnine še prispevali znatne zneske v tiskovni sklad. Samo tako je bilo omogočeno izdajanje lista kljub visokim tiskarniškim stroškom.

Uredniki "Svobodne Slovenije" so se ves čas trudili, da bi bralcem lista nudili čim več zanimivih političnih novic, člankov in ostalega branja. List je v tem času postal pravi prijatelj naših naselencev tako v Argentini, kakor tudi v ostalih državah, v katerih žive naši ljudje. Vsi ti vsak teden pričakujejo nove številke, da iz nje zvedo

za novice od doma in od svojih znancev ter prijateljev iz drugih kontinentov.

Da bo pa Svobodna Slovenija to svojo nalogo lahko vršila še naprej, prav lepo prosimo vse tiste, ki nam še niso plačali naročnine za lansko leto, da to takoj store. Za dolžne zneske vedo iz opominov, ki so jih nedavno dobili. Vse ostale naročnike pa prav tako prosimo, če bi nam mogli nakazati naročnino tudi za letošnje leto. Če ne morete poslati celoletne naročnine, Vas prosimo, da nam nakazate vsaj naročnino za prvo polletje. Celoletna naročnina Svobodne Slovenije za to leto je za Argentino pri enkratnem vplačilu \$ 50, pri plačevanju naročnine v obrokih je pa za pol leta \$ 25 in za 1/4 leta \$ 13.

Kdor pa le more, naj prispeva kak znesek tudi v tiskovni sklad.

Uprava Svobodne Slovenije

Novice iz Slovenije

Vlada LR Slovenije je po zadnjih spremembah sestavljena takole: Predsednik Miha Marinko, podpredsednik vlade in predsednik sveta za gradbe in občinske zadeve Ivan Maček, podpredsednik vlade in predsednik sveta za predelovalno industrijo dr. Marjan Breclj, podpredsednik vlade in predsednik gospodarskega sveta Sergej Kraigher, minister za notranje zadeve in predsednik sveta za zakonodajo in organizacijo ljudske oblasti Boris Kraigher, minister za finance Zoran Polič, minister za pravosodje dr. Helij Modic, minister za delo Tone Fajfar, minister - predsednik sveta za znanost in prosveto Boris Zihel, minister-predsednik sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko dr. Jože Potrč, minister-predsednik sveta za energetiko in ekstraktivno industrijo Stane Kavčič, minister-predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Janez Hribar, minister-predsednik sveta za blagovni promet Viktor Avbelj.

"Ljudska mladina" je edina za mladih dovoljena organizacija v Titovi Jugoslaviji. Podatke o njeni številni moči v Sloveniji je objavil "Slov. Poročevalac" z dne 14. aprila in to ob priliki zborovanja Osrednjega vodstva "Ljudske mladine Slovenije". Na zborovanju so ugotovili, da je na ozemlju LR Slovenije 14. okrajev, kjer več kot polovica mladine še vedno ni organizirana v "Ljudski mladini". Nadalje so ugotovili, da ima organizacija "Ljudska mladina" vsega 3.710 krajevnih društev, v katerih je včlanjenih skupno 106.900 članov, kar je daleč izpod 50% vse mladine v krajih. Končno so tudi ugotovili, da je še vedno 950 krajev, kjer sploh ni bilo mogoče ustanoviti krajevnega društva, ker se noben "mladinec" ni hotel prijaviti. Najhujše za sedanji komunistični režim pa je — tako so jadovali na zborovanju — da so našli 130 krajevnih društev komunistične stranke, ki sploh nimajo mladinskega odseka.

"Pikova dama" prepovedana, "kei socialisti ne poznajo dam" Zagrebška "Borba" z dne 22. marca daje v obširnem članku nauke "ljudski" prosveti v Sloveniji. Ugotavlja, da je zanimanje za prosvetna društva v nekih krajih silno majhno. Tako je včlanjenih v Ljubljani v prosvetnih društvih samo 8,3%, v Trbovljah 2% in v Črnomlju celo samo 0,9% ljudi, čeprav so Trbovlje izrazit rudarski kraj, Črnomelj pa je bil med okupacijo dolge mesece sedež "ljudske oblasti" v Sloveniji. "Tendence, da se staro zavrže in osvoji novo, so šle predaleč. V Kobaridu so razpustili društvo "Simon Gregorčič", ki je bilo osnovano že l. 1867... pojme o umetnosti so preplavile fraze o socializmu in gledališke dvorane so napolnile polnokrvne sovjetske enodejanke. Prišli so celo do takih neumnosti, da kulturno prosvetno društvo v Kranju "France Prešeren" ni smelo predvajati odlomka iz "Pikove dame", ker socialistični red dam ne pozna in da so uverturo k Mozartovi "Figarovi svatbi" igrali pod naslovom "Pohod brigad".

Članek trdi, da je prišlo do tega zato,

ker "partijske organizacije niso pomagale društvom v ideološko — vzgojnem pogledu, ker ni bil redek primer, da sekcije posidnih društev ni niti enkrat obiskal politični delavec stranke ali njen kulturni referent."

Gornje ugotovitve dokazujejo, da se Titovi komunisti še danes niso znašli iz zmede, ki je nastala v njihovih vrstah, odkar jih je obsodila "domovina komunizma" Sovjetska zveza, ki so jo v prvih letih po vojni tako vneto posnemali na vseh poljih. Kar je svoj čas dokazovalo "pravi socialistični duh", je danes "absurd". Razumljivo je, da je delo Titovih komunističnih prosvetarjev težko, ker še ni bil izdan "novi jugoslovanski komunistični evangelij" in zato še ne vedo, kaj je prav in kaj ne.

Umrli so: V Ljubljani: Marija Babnik, roj. Trkal, Marija Župančič, roj. Topolovšek, Franjo Jereb, poš, inspektor v p. Joško Vavpotič, Frančiška Volčič, roj. Soršek, Matilda Tabor, Frančiška Čufar, roj. Trnovec, Ljubica Filipovič, roj. Jakulin, Stane Kosmač, Fani Pivš, roj. šetina, s. Magdalena Černič, usmiljenka, Alojzij Gorjup, Viktorija Košir, roj. Piščanc, Stane Ušenik, strojevodja, Marija Zupan roj. Lordani, Franc Tomažič, Ing. Ivo Petročnik, Jože Bezljaj, Alfred Korencan, Ana Zabukovec, roj. Zarnik, Marija de Gregorio, roj. Logar, Joža Bezljaj, Marjana Narobe, školastika Ograjšek, Frida Hofman, Rudol Tomšič ter Aleksander Hilbert v Pragi, Alojzija Zabukovec, roj. Koželj na Krki, Franjo Ramovš, upravnik kraj. lesne industrije v Borovnici, Henrik Peternel, žpk v p. Celju, Marija Rupret, roj. Stermečki v Kozjem, Terezija Irgolič v Veliki nedelji, Lojze Višnar na Jesenicah, Ana Rajer v Žužemberku, Franc Logar v Cerknici, Frančiška Demšar v Žireh, Matija Kovačič v Jeruzalemu, Dora Andrianič, roj. Matešič v Novem mestu, Ivana Zajc, roj. Podboršek v Šmartnem ob Savi, Anton Krisper, ravnatelj v p. Radečah, Daniel Miler v Škofljici, Franc Cvirn v Kranju, Jože Lajković, pos. in gost, v Leskovcu, Irma Svetec v Leskovcu pri Krškem, Elizabeta Vračko v Zibiki, Eugénija Del Cott, roj. Potočnik v Brežicah, Helena Černilec v Stožicah, Ana Petrin in Juncich in Franc Merlak na Verdu.

Skrb Titove komunistične oblasti za mladino. Sedanja komunistična oblast doma se večkrat pobaha, kako lepo je poskrbela za študirajočo mladino v raznih domovih. Sedaj pa bremo v ljb. "Slov. Poročevalcu" v eni marčnih številki poročilo, ki ga je napisala mati neke gojenke v domu učencev gospodarstva na magdalenski gimnaziji v Mariboru. V članku "Skrbite boljše za mladino po domovih" stanje v omenjenem domu popisuje takole: "Dom gradijo že več let in komaj sem našla vhod. Poslonje je večidel brez oken, stopnic sploh ni in v nadstropje prideš po širokih deskah. Tam je velika soba z 18 posteljami in hudim prepihom. Če odpreš vrata, se na stežaj odpro vsa okna.

Večina deklet je bolnih, h kosilu pa morajo vstati in hoditi po prepihu do nezakurjene jedilnice. Povsod mraz in veter, le v kuhinji je toplo, pa je vstop prepovedan. Nobena kontrola ne ukrene ničesar. Razmere v številnih internatih so podobne..."

V Jugoslaviji so ponekod začeli deliti ljuden namesto belega rjav sladkor, ki sicer ni tako sladek, je pa cenejši. Pravijo, da so ga kupili v USA.

Državno posestvo "Rdeča zvezda" Bizeljsko — Stara vas je nedavno spravilo na svinjski sejem v Brežice 30 prašičkov. Prodajali so jih po ceni 3.000—5.000 za svinjče.

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

ODDAJE SLOVENSKE PESMI V RADIO DEL ESTADO

Pevskemu zboru "Gallus" se je posrečilo napraviti s tukajšnjo oddajno postajo Radio del Estado, dogovor, na podlagi katerega bo v bodoče ta naš zbor vsak mesec enkrat oddajal po radio slovenske narodne in umetne pesmi. Oddaje bodo vsako prvo soboto v mesecu ob 18.30. Prva oddaja bo v soboto 7. julija ob omenjeni uri. Na to in sledeče oddaje že sedaj opozarjamo zlasti rojake v notranjosti države, pa tudi v ostalih ameriških državah. Radio del Estado oddaja na sledečih valovnih dolžinah:

Postaja LRA na dolžinah 710 in 870 Kc/s
Postaja LRA1 na dolžinah 6062 in 9690 Kc/s

Postaja LRA (Santa Rosa) na dolžini 670 Kc/s

Kratkovalovna LRA7 na dolžini 92 megaciklov (49 metrov).

Mendoza

Šola "Dom Presidente Peron" V velikem mestnem parku dovršujejo gradbeni dela na velikem modernem zavodu, ki bo nosil ime sedanjega predsednika republike. Je to kar cela vasica šolskih poslopij. V zavodu bo dobilo 1500 otrok

SLOVENC I P O S V E T U

Španija

Počastitev spomina slovenskih žrtev v Madridu

Spominsko počastitev vseh žrtev komunistične revolucije doma med drugo svetovno vojno smo imeli tudi v Madridu. Pripravilo jo je Slov. kat. visokošolsko društvo "Danica". Vsi člani tega društva so se 1. junija udeležili žalne svete maše za vse pobite Slovence, ki jo je daroval g. Mihael Perčič, župnik iz Preserja. Člani tega društva so za to priliko dali podatke o komunističnih zločinih enemu največjih madridskih dnevnikov "Arriba". Uporabil jih je J. L. Gomez Tello ter je v omenjenem listu dne 2. junija objavil članek pod naslovom "Otro Katyn" in podnaslovom "También eran anticomunistas los doce mil eslovenos asesinados por Tito —

Ustanovitev Slovenskega kemijskega društva. V veliki predavalnici fakultete v Ljubljani je bil občni zbor te za kemijo na Tehniški visoki kemične sekcije Društva inženirjev in tehnikov LR Slovenije, na katerem je bilo ustanovljeno samostojno strokovno društvo za kemike v LR Sloveniji. Poleg številnih znanstvenih delavcev in inženirjev sta zboru prisostvovala tudi član Centralnega komiteja KPS in minister vlade LRS ing. Pavle Žavcer ter predsednik izvršnega odbora Društva inženirjev in tehnikov in predsednik Komiteja za lokalne zadeve ing. Marjan Tepina.

iz vse province vzgojo, pouk, stanovanje, prehrano in zabavo. Pri gradbi tega dela so bili zaposleni tudi Slovenci: Danijelič, Grošelj, Kobalč, Preložnik, Skočir, Štern in Žumer.

Nedaleč vstran pa pripravljajo gradbo "Univerzitetnega mesta". Mendoška univerza je raztresena po mnogih poslopjih, od katerih je eno še od potresa v precej slabem stanju. Sedanja vlada pa bo postavila celo mesto, kjer bo združeno vse, kar je v zvezi z univerzo.

"Društvo Slovencev" v Mendosi bo izdajalo mesečna "Poročila" o svojem delovanju. Tudi bo ustanovilo slov. knjižnico in so naprošeni člani ter prijatelji društva, da darujejo slovenske knjige. Nekaj se jih je že odzvalo.

V nedeljo popoldne 3. junija smo že drugič opravili svetoletno romanje po predpisanih cerkvah za doseg jubilejnega odpusta.

V družini g. Roberta Milača se je rodil sinček. Čestitamo!

G. Jože Zavodnik si je pri padcu zlomil desno roko. Na zdravljenje je bil sprejet v Hospital Español. Želimo mu skorajšnjo ozdravitev!

V maju je "Društvo Slovencev" v Mendosi sprejelo devet novih članov.

G. Florjan Hafner je postal šef elektrarne v Tunuyan. Čestitamo!

J. M.

Drugi Katyn. Protikomunistov je bilo tudi 12 tisoč Slovencev, katere je dal pobiti Tito". S člankom je objavljena tudi slika Ljubljane, Bleda in slika s planinskega predela na Gorenjskem.

USA

Upozoritev Vombargarjeve veseloigre "Voda" v Clevelandu

KSKJ in Liga SKA sta imeli 13. maja nekaj slovenski dan. Dopoldne so se številni Slovenci zbrali pri Sv. Vidu in so se udeležili skupne maše, popoldne ob treh je pa bila v dvorani SND na St. Clair Ave na sporedu upozoritev Vombargarjeve veseloigre "Voda", ki so jo postavili na oder Ligin igralci v korist Lige SKA. Veseloigro je režiral Milko Pust, v njej so pa posamezne vloge igrali Janez Rigler, Mary Marinko, Jo-

žica Varšek, ml., Joško Hirschegger, Pavla Kristanc, Milko Pust, Franček Kolarič, Damjan Tomažin, Dany Postotnik, Avgust Drager, Janez Varšek, Marjan Tonkli, Rudi Kolarič, Stane Meglič, Jožica Varšek, Janez Hauptman, Franci Hren, Julka Meglič, Jože Kovač in Louis Opalek.

Uvodno točko je imela godba Društva sv. Jožefa iz Collinwooda pod vodstvom kapelnika Louisa Opaleka. Zaigrala je državno in narodno himno in venček slovenskih narodnih. Sledil je pozdrav I. podpredsednika glavnega odbora KSKJ M. Josepha Nemanica, za pokroviteljstvo KSKJ se je pa zahvalil predsednik clevelandske podružnice Lige SKA Mr. Matt F. Intihar. Mamicam za materinski dan je pa prisrčno izrekla pozdrav triletna Katica Seršenova. Matere so ob vstopu v dvorano obdarili s šopki cvetja.

Nato je pa živahno stekla preko odra Vombargarjeva "Voda". Zasedba vlog je bila posrečena in so nekateri igralci bili v svojih vlogah tako odlični, da boljše niso mogli biti. Občinstvu je najbolj ugajal Tinče (Hauptmanov Janez) ter je težko vlogo boječega ženina rešil v splošno zadovoljstvo. Splošno mnenje občinstva je bilo, da se slovenski Clevelandčani že dolgo niso tako od srca nasmejali, kakor ob uprizoritvi Vombargarjeve "Vode".

Za to prireditev so Ligin igralci v Clevelandu izdali drugo številko "Slovenskega odra". V njej je pisatelj Karel Hauser objavil uvodno besedo o igri življenja". F. Kolarič in J. Sever sta objavila sestavke o pisatelju Jožetu Vombargarju in njegovi veseloigri "Voda", M. Jakopič "Kratek pregled odeskega dela v domovini in drugod po svetu" J. G. je podal pregled Liginih prireditev, zatem pa slede krajši sestavki.

Padle italijanske partizane, ki so jih izkopal v Jugoslaviji, so prepeljali v Italijo. Ljudska pravica "pravi, da je poleg drugih bil navzoč pri tej slovesnosti tudi "bivši polkovnik italijanske vojske Finocchi, ki je sodeloval v odporniškem gibanju kot oficir divizije Garibaldi". Partizani pa so vedno prisegali, da z okupatorjevimi ljudmi ne sodelujejo!

Predsedstvo ljudske skupščine Jugoslavije je odlikovalo generalnega tajnika UNO Trygve Lie-a, ki je obiskal v aprilu Jugoslavijo, z redom jugoslovanske zastave I. st. za "prispevek v borbi proti skupnemu sovražniku Združenih narodov v drugi svetovni vojni. "Značilno, da se te slovesnosti, kakor tudi banketa na čast Trygve Lie-a in njegovega spremstva ni udeležil Tito, ker je prav ta dan "odpotoval po nasvetu zdravnikov na zdravljenje za obolenjem žolča."

Boč, znana prijetna planinska točka nad Poljčanami, je dobil že pred tremi leti nov razgledni stolp, ker so prejšnjega Nemci zaradi delovanja partizanskih tolpa tankaj porušili. Zdaj se temu pridružuje še nov planinski dom.

Dobili smo nov knjižni zaklad: **Roman "PUŠČAVA BO CVETELA"** ki je od 17. t. m. naprej na razpolago pri prodajalcih in v trgovini "Santa Julia". Naroča se na VICTOR MARTINEZ 50. Cena knjigi: Mehko vezana 10 pesov, trdo vezana 13 pesov, v platno vezana 15 pesov.

Leo M. Bradaška bivši R. Y. A. F. major — Y — 17.:

SLOVENSKI LETALCI OB BOMBARDIRANJU BEOGRADA

Zopet je priletelo okrog 400 bombnikov v spremstvu 50 lovcev. Tedaj so iz skupine za neposredno obrambo Beograda poleteli v borbo: kapitan Sava Poljanec, kapitan Miha Klavara, kapitan Bojan Presečnik in podporočnik Ivan Štrbenk — vsi Slovenci! Med tem, ko je njihov na novo imenovani poveljnik ostal na tleh, so se ti junaki spustili v boj na življenje in smrt. Ker so bombniki morali izpolniti zadano jim nalogo, so tudi nemški lovci morali pridobivati čas za bombnike nad Beogradom in so se zato spuščali v resno borbo z Jugoslovani. Boji v zraku so trajali okrog četrt ure in v tem času je izpadel iz boja kapitan Presečnik — goreti mu je začelo letalo. Pravtako je izpadel iz boja podporočnik Štrbenk.

Ostala sta v zraku le še dva Jugoslovana. Kapitan Sava Poljanec je v bojih izstrelil že vso municijo ter bil ranjen v levo roko. Rad bi se izvlekel iz boja, pa se ni mogel otresti dveh Me 109, ki sta ga nenehoma preganjala in streljala vanj, kadar sta le mogla. Ker je ostal brez municije, je skušal z akrobacijami uiti preganjalcema, pa je začelo letalo goreti. V strmoglavem poletu se je spustil do letališča in poskusil pristane.

Nemca sta se seveda spustila za njim in ko je Poljanec na letališču hotel pristati in se je s kolesi že dotaknil zemlje, mu je eden od Nemcev pognal iz vseh strojne rafale v goreči avion. Pri tem je bil Poljanec ponovno ranjen in čeprav že opečen od ognja v letalu, je še zmogel, da je skočil iz goreče pasti. Ko je iz drevečega aviona padel na letališče, si je polomil še rebra.

Četrti — kapitan Klavara — je prav tako ostal v zraku do zadnje krogle. Tudi on je imel dva Nemca, ki sta se obesila nanj in vsak s svoje strani čakala, kdaj bosta ujela pravi trenutek, da ga prerešetata s svojimi mitraljezi. Z nezadetim in v redu delujočim letalom, čeprav že brez municije, je Klavara brez dvoma videl, kako sta tudi še ob pristanku oba Nemca preganjala Poljanca in kako se je ta ponesrečil ob pristanku. Ko je sam priletel do letališča, kjer je nameraval kakor koli pristati, je videl pred hangarjem svoje grupe dve letali Messerschmitt — obe že na startni progi. Eden od teh dveh lovcev je imel motor že v pogonu in Klavara je upal, da mu prihaja v pomoč. Kljub temu, da je bilo vsakomur jasno, da mu je treba pomagati in nagnati oba Nemca, ki ga

preganjata, je Klavara tudi klical po radiofonu na pomoč. Med tem je seveda ves čas delal v višini — 5—10 metrov nad zemljo leteč najbolj divje akrobacije, samo da Nemcema ne bi prišel v cilj. Ka je tako napravil velik krog okrog letališča in drugič priletel, ves čas preganjan od Nemcev, nad pristajališče, je videl, da je zaman upal na pomoč. Major Dača Džordžević je namreč med tem ugasnil motor svojega lovca in prepustil Klavoro Nemcema. Klavara je moral uvideti, da je izgubljen in da ga bosta Nemca prerešetala s svojimi krogami takoj, ko bo v mirnem letu poskušal pristati. V obupu se je odločil, da Nemcema zmage ne dovoli — naravnal je letalo in se v polnem poletu zaletel v pobočje Bežanijske stene, kjer je sesulo letalo pokopalo pod seboj svojega pilota.

Tako se je končal boj slovenskih lovcev nad Beogradom, njegov rezultat je bil: 9 nemških letal za — 4 Slovence. Tiste dni nato je bilo videti na vojaškem pokopališču na Banovem brdu dvanajst svežih grobov nemških letalcev, ki so jih sestrelili edino Slovenci.

Po devetih dneh zmede z ene strani in brezupne borbe z druge strani proti desetkrat močnejšemu sovražniku je prišlo končno do brezpogojne kapitulacije Jugoslavije. Človek bi mislil, da smo bili po vsem tem, kar smo preživeli v tem

kratkem času, prečiščeni z ognjem in mečem in da vsaj po tej težki preizkušnji ne bo več razlik med pripadniki različnih jugoslovanskih narodov.

Kdor je mogel, je skušal uiti ujetništvu in rešiti, kar se da. Tako sem po kapitulaciji pripeljal v Grčijo 5 letal Savoia S. M. 79 — ostanek 81. samostojne grupe, katere vojni poveljnik sem postal 10. aprila zato, ker je moj predhodnik, major Rista Dostanić iz Čačka dezertiral. Pristali smo na letališču v Eleusis (letališče grške prestolice Ate-ne), kjer smo kmalu doživeli novo razočaranje. 18. aprila so prišli na to letališče polkovniki jugoslovanske aviacije — gospodje Savić Dragutin, Stanko Živković, Dušan Radović in Svetozar Dimitrijević. Zahtevali so, da se vsi Slovenci in Hrvati odstranijo iz letal, češ da so nezanesljivi. Radi odpora moje posadke, v kateri so imeli večino Srbi, te namere niso mogli izvesti.

Isti gospodje so že drugod dan prej poskusili nekaj podobnega. Na drugem koncu Aten so bili namreč zbrani v Campu Gliffada ostanki letalcev 3. letalskega polka, ki je bil uničen 6. aprila pri Skoplju. Tem je uspelo uiti ujetništvu na ta način, da so se z avtomobilsko kolono prepeljali v Grčijo in prišli do Aten. Kakor sem kasneje zvedel, so zgoraj omenjeni polkovniki prišli 17. aprila v Camp Gliffada in tam poskusili ločiti

Slovence in Hrvate od Srbov. Temu poskusu se je uprl kapitan Hubert Najberger; da so pa prišli ti Slovenci in Hrvati čez morje, se imajo zahvaliti le squadron leader-ju Mapplebeck-u, ki je omogočil, da so se Slovenci in Hrvati vkrcali na ladje v Pireju.

Ko smo se po prihodu v Egipt prebrali in prešteli, smo lahko ugotovili:

1) da so v Aleksandriji prispele ena jugoslovanska podmornica in dve motorni torpiljarki pod poveljstvom kapitana vojnega broda g. Kerna in njegovega pomočnika, kapitana korvete Valentinčević;

2) da je v hidro-bazo Abukir pri Aleksandriji priletela grupa 9 hidroavionov pod poveljstvom kapitana korvete g. Avguštna Grošlja;

3) da je na britansko letališče Helio-polis pri Kairu priletelo 5 preostalih letal Savoia S. M. 79 iz bivše 81. samostojne grupe jugoslovanskega letalstva pod poveljstvom pisca tega članka.

Da bo zadeva v sakomur jasna, smatram za potrebno, da posebej poudarim, da so bili vsi zgoraj navedeni poveljniki — Slovenci. Konec.

Popravi: V prejšnjem podlistku se nam je pri opisu prvega let. napada na Beograd vrnila tisk. pomota. Nad Beograd je tedaj priletelo okrog 400 nemških bombnikov in ne 40, kakor je bilo objavljeno.

Pomen slovenskega planinstva v Argentinini

Ustanovitvi slovenskih planinskih krožkov v Bariločah in Buenos Airesu, sta prva organizacijska poskusa povezati v organsko celoto planinsko delovanje slovenskih novonaseljencev v argentinski republiki. Organizacijske oblike sledijo po logičnem redu individualnim in kolektivnim podvigom slovenskih smučarjev, skalašev in turistov na področju Narodnega parka Nahuel Huapija. Ta vrstni red se mi zdi jako pravilen, kajti najprej je bilo potrebno pokazati, da je za ustanovitev društev na razpolago dovolj sposobnih in podjetnih elementov, potem šele se je moglo misliti na širšo akcijo.

Med številnimi kulturnimi dejavnostmi, v katerih smo se Slovenci doma udeleževali, je planinstvo nedvomno na častnem mestu. Naše gore so zvaljale vsako leto tisoče in tisoče ljubiteljev narave v svoje okrilje, organizacije slovenskih planinskih društev so zajemale vse širše plasti prebivalstva in posamezne panoge gorskega sporta, kot smučanje in alpinistika so dosegle za vidljivo višino.

Odveč bi bilo razpravljati danes o smiselnosti in upravičenosti planinstva. Za vse nas, ki smo stikali po grebenih in vrhovih, po krnicah in meliščih Julijskih in Savinjskih Alp, to vprašanje ne obstoja. Sprejemamo brez ugovora programatično izjavo italijanskega alpinista Guida Reya, da je borba z goro koristna kot delo, vzvišena kot umetnost in lepa kot trdna in neomadeževana vera.

Ko smo pred nekaj leti stopili z IRO-vih prevoznih ladij na tla gostoljubne argentinske republike, nas je zajelo nebroj praktičnih in vsakdanjih skrbi. Tudi najbolj navdušen gornik se je moral udati v usodo in nobena želja ni mogla spreminiti geografskega položaja države, ki je v pretežni večini nepregledna ravnina in ki ima svoje živčno in gospodarsko središče v buenosaireskem vele-mestu.

— Posamezne pobude, ki so priporočale naselitev slovenskih beguncev v oddaljenih krajih pod Andami, niso našle na razumevanje in edina večja slovenska skupina se je takoj od začetka podala v Mendoza, pod vznožje šest in sedem tisočakov, med katerimi kraljica južno-ameriških And, Aconcagua,

še vedno čaka dneva, ko bo slovenska noga stopila na njeno teme in v plemeniti zmagi nad goro osvetila smrt andinista pionirja Janeza Kastelica.

Vendar se slovenski andinizem ni porodil v Mendoza. Njegov rojstni kraj je bariloško letovišče. Tja doli so se brez ozira na zapreke in ugovore podali nekateri fantje, ki so imeli kot edini cilj goro in sneg. Med njimi ni nikogar, ki bi bil doma v planinskem sportu res nekaj pomenil. Vsi pa so imeli in imajo najboljše voljo, da v Južni Ameriki nadaljujejo tradicijo Julija Kugyja, Henrika Tume in nepozabnega Klementa Jurga, ki je pri nas najgloblje zajel planinsko misel povdarjajoč, da gornik ne sme biti samo sportnik, temveč predvsem človek v najpopolnejšem in najplemenitejšem smislu besede.

Splošno stanje argentinske andinistike nudi podjetnim in sposobnim ljudem široke možnosti za uspehe in udejstvovanje. Mogočna veriga Kordiljere je še malo raziskana, organizacija planinskih društev je rudimentalna in zanimanje za gore je omejeno v glavnem na dve središči: Mendoza in Bariloče. V obširnih predelih severne PUNE se je šele v zadnjih letih organiziral Club Andino del Norte katerega poveljavni člani so po imenih sodeč Jugoslovani ali njihovi sinovi.

V periodičnem slovenskem tisku se je že ponovno postavila zahteva po kvaliteti, po uveljavljanju v deželi, ki nam je postala druga domovina. V planinskem sportu se nudi priložnost vsem tistim, ki so se že v Evropi poskusili z goro, kot tudi onim, ki se jim je ta želja prebudila šele danes, ker so jo v sebi nezavedno nosili in se jim je oglašila v brezupni enoličnosti pampe ali v hrupu in trušču velemera.

Velika večina novonaseljencev je prebrodila najhujše ekonomske težave. Dopolni in počitnice bodo zvalili vsako leto več in več turistov v gorske predele. Prav je, da se že danes vsi oni, ki se za planine zanimajo, povežejo med seboj in si s skupnimi sredstvi in močmi omogočijo izlete v gore.

Nam v Bariločah je bilo zastavljeno nerodno vprašanje: Kakšen interes imate na ustanovitvi Slovenskega planinskega društva v Buenos Airesu? Odgovor je jasen: Neposredno nobenega. Ti-

DRUŠTVENI OGLASNIK

DAROVALI SO

V mesecu maju 1951 za bolne slovenske begunce v Evropi:

Avguštin Albin (Slov. farani v Floridi) \$ 40, Fale Zdravko 15, Grile Janez 20, Grohar Ignacij 15, Habjan Janez 50, Kosanc Tončka 21, Košir Jože 5, Kržič Marija 10, Mehle Alojzij 10, Moder Matevž 3, Novak Franc 30, Sever Emilija 8, Seme Franc 10, Tekavec Marija 50, Trpin Lojze (Slov. skupina v Miramaru) 35.10. Skupaj \$ 322.10.

Društvo Slovencev se vsem darovalcem za njihove darove iskreno zahvaljuje. Vse ostale rojake pa lepo prosi, da se spomnijo bolnih beguncev s kakšnim darom. Ko obhajate godove, poroke in druga slavlja, imate lepo priliko, da se spomnite na tiste, ki pomanjkanje trpe.

Novi člani. V času od 1. marca pa do 31. maja t. l. je v Društvo Slovencev vstopilo 11 novih članov.

Obiščite knjižnico Društva Slovencev, ki je odprta vsako soboto popoldne in v nedeljo dopoldne. Na razpolago Vam je mnogo lepih slovenskih knjig. Tudi med tednom lahko dobite knjige iz knjižnice, če se mudite po opravih v mestu.

V pisarni Društva Slovencev, je še vedno na razpolago pesniško delo "Peti evangelij" velikega slov. pesnika in dramatika pok. dr. Antona Novačana. Kdor ga želi imeti ga lahko kupi osebno v društvenih prostorih na Victor Martinez 50 za 12 pesov, ali pa naroči po pošti. V tem primeru je treba doplačati za poštino in ovojino še 2 pesa. Z nakupom te knjige boste počastili spomin velikega mojstra naše besede, ki je kot protikomunist živel med nami in med nami tudi umrl ter zdaj počiva v pokrajini Misiones.

SEZNAM KNJIG DRUŠTVENE KNJIŽNICE

14. nadaljevanje

64. Dickens Charles: — Oton Župančič: Oliver Twist. 2.854
65. Dobravec: Med valovi življenja 606
66. Dobravec Slavoljub: Očetova tajnost. 605
67. Dobravec Slavoljub: Pokrsljeva ura. 605

ste, ki smo pohiteli v prvem trenutku pod Ande, držite gore trdno v svojem objemu. Toda dobro se zavedamo, da je glavnina Slovencev ostala v Buenos Airesu in zato želimo, da bi nam od tam dotekale stalno nove sile, ki bi poživile in ojačale naše vrste in nam pomagale obdržati in povzdigniti slovensko ime v argentinskem andinizmu.

V. Arko.

Janko Arnšek

KROJAČ
LUIS PASTEUR 851,
Evita, F.C.N.G.B.M.

se priporoča slovenskim strankam.
Velika izbira svežega blaga!
Dohod: Poleg vlaka Retiro-Tigre C in R, avtomobili 143, 60, zgornji in spodnji 68 in 25.

Odda se soba v Ramos Mejia enemu ali dvema gospodoma. Naslov v upravi Svobodne Slovenije.

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

68. Dolenc dr. M.: Pravdarska strast-Gotova propast. 68, 68a
69. Dolinar Josip: Trenutki iz učiteljskega življenja. 723
70. Doljan F. I.: Pogreb. 1.515
71. Dostojevskij F. M. Bele noči. Mali junak 2.800
72. Dom in svet zabavi in pouku. Letnik II. L. 1889. 602
73. Dom in svet. IV. letnik. Leto 1891. 604
74. Dom in svet. V. letnik. Leto 1892. 605
75. Dom in svet. VI. letnik. Leto 1893. 606
76. Dom in svet. Leto 1900. I. del. 613
77. Dom in svet. Leto 1900. II. del. 613/II
78. Dom in svet. Letnik XX. Leto 1909. 622/I/II
79. Dom in svet. Letnik XXX. Leto 1917. 630
80. Dom in svet. Letnik XXXII. Leto 1919. 632, 632a
81. Dom in svet. Letnik XXXIII. Leto 1920 633, 633a
82. Dom in svet. Letnik XXXIV. Leto 1921. 634, 634a
83. Dom in svet. Letnik XXXV. Leto 1922. 635

OBVESTILA

VIČANI

t. j. vsi priseljenci iz fare sv. Antona Padovanskega na Viču pri Ljubljani (Vič, Rožna dolina, Glince, Tržaška cesta, Log, Brdo itd.) prenujemo god farnega patrona domovinske fare v nedeljo 17. junija t. l. ob 16. uri v cerkvi v Ramos Mejia. Spominsko cerkveno slovesnost bo opravil prijatelj Vičanov g. dr. Fran Jaklič.

Po cerkvenem opravilu prijateljski sestanek v prostorih restavracije Ilirija v Ramos Mejia, Alvarado 350.

Vsi Vičani prav lepo vabljeni.

Petelin.

Prihodnji sestanek prijateljev planin bo v nedeljo, 17. t. m. ob osmih zvečer v baru Dekleva, Jorge Newbery.

V. Socialnega večera "Družabne pravde", ki je bil napovedan, za nedeljo, 17. junija, ob šestih popoldne, ne bo, ker je dvorana ob tej uri zasedena — Odbor.

STAVBIŠČA V LANUSU. Kupei stavbišča v skupinah (Manzana) A - B in J, ki so kupnino že v celoti plačali, naj se zglase pri našem zastopniku za-

V Poročevalcu beremo 19.4. naslednje pohvalo o izvrstnem siru za otroke in mlu za dojenčke:

"Dne 16. t. m. so delili na bežigrajski gimnaziji staršem na nakazila dečjega fonda brezplačno sir. Mirne duše smemo trditi, da bi si bili to delo lahko prihranili. Sir je bil popolnoma plesniv in zato neužit. Plesnoba je bila prodrila že prav sredino, na površini pa je bil hudo podoben patinastim kupolam starih pravoslavskih cerkva. — Nihče ne dolži tovarišic — članic AFZ, ki so delile sir, tega uničevanja živil. Vendar tudi z njihovim odnosom do človeka, oziroma do naših otrok ne more biti vse v redu. Kako bi bila sicer ena izmed njih tovarišu B. B. na njegovo pritožbo fonda odgovoriti: "Kaj pa hočete, saj je zastoj!" (Ne moremo jamčiti za to, da je ta odgovor dobeseden, pač pa je bil smisel odgovora tak.).

Včeraj je prišel v uredništvo neki tovariš in pokazal milo, ki ga je dobil ob zadnji delitvi mila za dojenčke. No, če ne bi zatrjeval, da je tista stvar res milo, mu tega ne bi bil nihče verjel. Povsem plesniva gmota, katere barva se je prelivala od umazano zelene in rjave do barve nafte, je bila podobna kdo ve čemu: milu, in to še za dojenčke, prav gotovo ne! Kupil ga je v poslovalnici "Hrane" na Tyrševi cesti (bivši Verlič). Skoraj bridko se je pritoževal nad tem in moral si smo mu pritrčiti. Takšnega mila naše državne trgovine res ne bi smele prodajati!"

CERKVENI OGLASNIK

ROMANJE V LURDES bo v nedeljo 24. junija ob pol štirih popoldne. Pobožnost bomo začeli v lurški votlini s sv. rožnim vencem, nato gremo v procesiji v zgornjo cerkev, se vrnemo v kripto, kjer bo pridiga in pete litanije Matere Božje. Vse organizacije prosimo, da opustijo ta dan svoje prireditve, da se bodo tako mogli člani udeležiti romanja. Dohod: Iz Bs. Airesa vozi s Constitucióna omnibus 169, ki na višini postajališča José M. Moreno zavije z Rivadavia na Acoyte. Iz Liniersa vozijo kolektivi 4, 19, 143.

radi izpolnitve formularjev, ki so potrebni za napravo kupnih pogodb.

U p r a v a

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti
Zahtevajte cenike! — EUROPLATA

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

CASA BOYU

OLAZABAL 2336
1/2 kvadre Cabildo 2300

Tel. 76-9160

Nudimo veliko izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, avtomatične in antimagetične, najmodernejših oblik in vse z garancijo.
Nakit najmodernejše izdelave — svetinice zlate 18 krt po izredno ugodnih cenah.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO.
Našim strankam nudimo tudi možnost odplačevanja na obroke.
(Odprto vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 20. ure. Sicer se pa lahko zgledate tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši OLAZABAL 2338, 1. nadstr. dto. 5.)

CANGALLO 439, Oficina 602

"TRANSITO"

ENCOMIENDAS INTERNACIONALES

T. E. 34-9185

ZA MONTEVIDEO: CALLE ANDES 1202

URADNE URE: OD 9. DO 18. NAROČNIKI, KI NAROČAJO PAKETE PO POŠTI, NAJ POŠILJAJO LE GIRO POSTAL

Ta cenik razveljavlja vse dosedanje cenike.

- No. 1 \$ 40.—
2,25 kg riža
2,25 kg sladkorja
No. 2 \$ 40.—
4,5 kg riža
No. 3 \$ 40.—
4,5 kg sladkorja
No. 7 \$ 49.—
4 kg mila za pranje
300 g toaletnega mila
No. 8 \$ 55.—
2 kg svinjske masti
3 konserve govejega mesa
1 steklenica mesnega izvlečka
1 konserva paradiznikove mezge
No. 10 \$ 58.—
1 kg surove kave Santos
2 kg sladkorja
1,5 kg riža
No. 12 \$ 58.—
2 kg riža
1 kg govedine (pecho de vaca)
2 konservi z govedino
1 steklenica mesnega izvlečka

- No. 13 \$ 65.—
1 kg prekajene slanine
1 kg svinjske masti
2 kg čebelnega medu
No. 14 \$ 65.—
1 kg Santos kave v zrnju
3 kg neto čebelnega medu
No. 15 \$ 65.—
10 konserv govejega mesa
No. 16 \$ 67.—
2 kg neto svinjske masti
2 kg prekajene slanine
No. 17 \$ 70.—
1 kg Santos kave v zrnju
3 kg neto svinjske masti
No. 18 \$ 72.—
4,5 kg riža
4,5 kg sladkorja
No. 19 \$ 72.—
9 kg riža
No. 20 \$ 72.—
9 kg sladkorja

- No. 22 \$ 90.—
2 kg Santos kave v zrnju
1,5 kg sladkorja
1 kg riža
No. 23 \$ 95.—
3 kg moke
3 kg sladkorja
2 kg čebelnega medu
400 g dišav
No. 26 \$ 105.—
1 kg Santos kave v zrnju
2 kg sladkorja
2 kg svinjske masti
2 kg riža
1 kg govedine (pecho de vaca)
½ kg marmelade
No. 27 \$ 115.—
1 konserva z govejim jezikom
1140 g)
1 kg slanine
2 kg svinjske masti
1 kg riža
1 kg čebelnega medu
1 kg sladkorja ½ kg kakaa

- No. 30 \$ 180.—
1 kg Santos kave v zrnju
1 kg sladkorja
1 kg marmelade
1 kg čistega čebelnega medu
1 kg svinjske masti
1 kg prekajene slanine
1,14 kg govejega jezika
1 steklenica (100 g) mesnega izvlečka
1 manjša konserva s svinino
250 g angleškega kakaa
200 g Ceylon čaja
400 g izbranih dišav
No. 31 \$ 45.—
4,5 kg moke
No. 32 \$ 80.—
4,5 kg moke
4,5 kg sladkorja
No. 33 \$ 110.—
2,5 kg surove kave
No. 34 \$ 155.—
1 kg surove kave
1 kg kakaa ½ kg čaja